

Số: /SLĐTBXH-TTr
V/v xin ý kiến, hướng dẫn thực hiện
pháp luật lao động

Đồng Tháp, ngày tháng năm 2020

Kính gửi: Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.

Tiếp nhận Công văn số 3975/CĐ-TTr ngày 18/12/2019 của Thanh tra Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc chuyển đơn của công dân, Sở Lao động – TB&XH tỉnh Đồng Tháp đã ban hành Quyết định điều tra lại đối với vụ tai nạn xảy ra ngày 03 tháng 7 năm 2019 tại Chi nhánh Công ty Cổ phần Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp làm bị thương ông Lê Thành Bảy.

Từ báo cáo của Đoàn Điều tra tai nạn lao động tỉnh, Sở Lao động – TB&XH Đồng Tháp có một số vướng mắc cần ý kiến hướng dẫn và chỉ đạo của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội như sau:

1. Diễn biến, nội dung vụ việc

Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp (sau đây gọi là Chi nhánh) là đơn vị kinh tế phụ thuộc Công ty Cổ phần lương thực Cao Lạng, hoạt động theo ủy quyền của Công ty Cổ phần Lương thực Cao Lạng (có trụ sở tại tỉnh Lạng Sơn) theo Giấy Chứng nhận đăng ký hoạt động Chi nhánh số 4900219923-008 do Phòng đăng ký kinh doanh Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Đồng Tháp cấp lần đầu ngày 13/6/2006, đăng ký thay đổi lần thứ 3 ngày 02/02/2018.

Vào khoảng năm 2008, ông Lê Thành Trung có thỏa thuận nhận khoán việc với Giám đốc Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp lúc bấy giờ là ông Nguyễn Văn Thanh với hình thức: thỏa thuận miệng. Nội dung thỏa thuận gồm: Ông Lê Thành Trung thực hiện công việc húng cám cho vào bao tịnh trọng lượng 50kg/bao và cào gạo trên bồ đài khi đổi loại gạo (lúc Chi nhánh thông báo). Chi nhánh trả tiền công tính theo tổng khối lượng cám đã đóng bao và số lần cào bồ đài được thực hiện. Tiền công được thanh toán dứt điểm sau mỗi ca làm việc khi các bên đối chiếu khối lượng công việc đã thực hiện. Thời điểm thực hiện công việc không được xác định cụ thể, chỉ khi nào Chi nhánh phát sinh hoạt động xay xát gạo nguyên liệu hoặc lau bóng gạo thì Chi nhánh thông báo để ông Lê Thành Trung bố trí người thực hiện. Bên cạnh, hàng tháng Chi nhánh còn trả thêm cho ông Lê Thành Trung một khoản tiền gọi là tiền trách nhiệm đảm bảo bố trí có người làm việc khi Chi nhánh có nhu cầu.

Để đảm bảo thực hiện công việc khoán theo thỏa thuận, ông Lê Thành Trung đã tự gọi thêm ông Lê Thành Bảy và khoảng 04 người khác nữa để thay nhau thực hiện công việc húng cám, cào bồ đài theo thỏa thuận (thường mỗi lần là 02 người). Chi nhánh không thỏa thuận với ông Lê Thành Bảy và những người

trong nhóm do ông Lê Thành Trung gọi vào làm; không quản lý danh sách đối với ông Bảy và những người trong nhóm do ông Trung tự gọi vào. Ông Lê Thành Trung nhận tiền khoán sau mỗi lần hoàn thành công việc cho Chi nhánh và tự phân chia lại với những người trong nhóm của mình.

Khoảng giữa năm 2017, ông Lê Thành Trung có báo với Chi nhánh về việc không nhận giao khoán việc và thông báo cho những người trong nhóm của mình rằng ai có khả năng thì đứng ra nhận khoán. Lúc này, ông Lê Thành Bảy thay ông Trung đứng ra nhận khoán và tiếp tục thực hiện công việc giao khoán. Tiền công khoán được thủ quỹ Chi nhánh trả cho ông Bảy như sau: hững và đóng bao cám 40.000 đồng/tấn, cào gạo bồ dài 50.000 đồng/lần. Tiền công được thanh toán dứt điểm vào cuối mỗi ca làm việc, sau khi hai bên đối chiếu tổng khối lượng công việc do nhóm ông Lê Thành Bảy đã thực hiện.

Cũng như trước đó, thời gian thực hiện công việc cũng không cố định và khi nào Chi nhánh có nhu cầu thì thông báo cho ông Lê Thành Bảy biết để bố trí người theo thời gian do Chi nhánh thông báo. Hàng tháng, Chi nhánh cũng vẫn chi thêm cho ông Bảy 300.000 đồng để ông Bảy đảm bảo bố trí đủ người thực hiện công việc nêu trên khi Chi nhánh có nhu cầu.

Trong quá trình thực hiện công việc khoán, ông Lê Thành Bảy thường gọi thêm ông Trần Hữu Đức để làm chung công việc hững cám tại Chi nhánh. Ông Lê Thành Bảy đứng ra nhận tiền của Chi nhánh trả sau mỗi ca làm việc, rồi tự phân chia tiền công lại cho những người được ông Bảy kêu phụ tiếp hoặc làm thay. Đã có nhiều lần ông Bảy có việc bận, ông Trần Hữu Đức làm thay cho ông Bảy và Chi nhánh vẫn trả tiền công như ông Bảy có làm và các bên cũng không có ý kiến gì.

Việc ông Lê Thành Bảy tiếp tục thực hiện nội dung các công việc là dựa trên nền tảng thỏa thuận qua lời nói giữa Giám đốc Chi nhánh thời điểm trước đây là ông Nguyễn Văn Thanh với ông Lê Thành Trung. Ngày 01/4/2018, ông Đinh Văn Sơn thay ông Nguyễn Văn Thanh làm Giám đốc Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp. Bản thân ông Lê Thành Bảy cho biết, giữa ông Lê Thành Bảy và ông Đinh Văn Sơn không có bất kỳ thỏa thuận nào về việc giao khoán việc hững cám, cào bồ dài, kể cả bằng lời nói.

Trong thời gian nhận công việc khoán tại Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp, ông Lê Thành Bảy cũng chưa từng đề nghị giao kết hợp đồng lao động và phía Chi nhánh cũng chưa từng đề cập đến việc giao kết hợp đồng lao động với ông Lê Thành Bảy.

Ngày 02 tháng 7 năm 2019, ông Nguyễn Khắc Mạnh, nhân viên Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp, thông báo cho ông Lê Thành Bảy biết Chi nhánh sẽ lau bóng gạo nguyên liệu vào ngày 03 tháng 7 năm 2019. nên ông Lê Thành Bảy đến Chi nhánh để thực hiện công việc hững cám và bắt đầu làm thực hiện công việc lúc 07 giờ. Ông Mạnh có nói với ông Bảy hững cám và thực hiện việc cào tấm trong bồn chứa dưới máy sấy để chuyển sang loại tấm khác.

Đến khoảng 08 giờ 30 phút, ông Lê Thành Bảy du người, trèo vào bồn chứa (kích thước bồn chứa: dài 3 mét, rộng 1,8 mét, cao 2,2 mét) để cào tằm. Sau khi cào xong số tằm có trong bồn, do không có phương tiện để ra ngoài nên ông Bảy với tay bám vào thanh sắt và trượt lặn phía dưới máy sấy tằm để trèo ra ngoài (Trượt lặn bằng kim loại, đường kính hơn 10 cm có tác dụng đẩy tằm đã sấy xuống bồn chứa theo chu kỳ và lượng nhất định). Do không quan sát được phía trên nên tay của ông Lê Thành Bảy chụp vào trượt lặn và bị trượt lặn cuốn gây kẹt, không tự tháo ra được. Ông Bảy liền la toáng lên để người khác nghe thấy, cứu giúp. Lúc này có ông Nguyễn Thanh Tuyền và một số người khác làm việc gần đó nghe tiếng kêu cứu liền tắt máy sấy, cùng nhau nâng người ông Bảy lên (do đang bị cuốn treo, 02 chân không điểm chạm), xoay ngược trượt lặn lại để tay ông Bảy được tháo ra và đưa Ông đến Bệnh viện Đa khoa Sa Đéc cấp cứu.

Theo thông tin trong đơn yêu cầu do bà Nguyễn Thị Ánh Tuyết (vợ ông Lê Thành Bảy) cung cấp sau khi xảy ra tai nạn, Thanh tra Sở có phát hành Công văn số 38/TTr ngày 26/7/2019 yêu cầu chi nhánh/người sử dụng lao động thực hiện trách nhiệm điều tra tai nạn lao động, thực hiện các chế độ cho người lao động bị tai nạn lao động và nhận được Biên bản điều tra tai nạn lao động cấp cơ sở do Giám đốc Chi nhánh điều tra và Biên bản công bố biên bản điều tra tai nạn lao động nhưng không công bố cho người bị tai nạn.

2. Kết quả thu thập thông tin, tài liệu, chứng cứ của Đoàn điều tra TNLĐ

Trên cơ sở tài liệu do các bên cung cấp, Đoàn điều tra tai nạn Tỉnh có ghi nhận sau:

- Tại Giấy chứng nhận đăng ký hoạt động chi nhánh số 4900219923-008 do Phòng đăng ký kinh doanh của Sở Kế hoạch Đầu tư tỉnh Đồng Tháp cấp ngày 13/6/2006, đăng ký thay đổi lần thứ 3 vào ngày 02/02/2018 có thể hiện: Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp hoạt động theo ủy quyền của Công ty CP Lương thực Cao Lạng (trụ sở chính tại tỉnh Lạng Sơn). Ông Đinh Văn Sơn, Giám đốc Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp là người đứng đầu chi nhánh, không phải người đại diện theo pháp luật của Chi nhánh.

- Theo Giấy Chứng nhận đăng ký doanh nghiệp Công ty Cổ phần số 4900219923 ngày 28/4/2006, đăng ký thay đổi lần thứ 6, ngày 23/01/2018 thể hiện: người đại diện theo pháp luật Công ty CP Lương thực Cao Lạng (trụ sở chính tại tỉnh Lạng Sơn) là ông Nguyễn Văn Thanh – Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng.

- Tại Giấy ủy quyền số 02/2019-LTCL/GUQ ngày 02/01/2019 thể hiện nội dung ủy quyền của Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng cho ông Đinh Văn Sơn, Giám đốc Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp là: “được ký kết các hợp đồng kinh tế theo đúng Giấy phép kinh doanh của Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp” và “Ông Đinh Văn Sơn tự chịu trách nhiệm dân sự, kết quả kinh doanh trước Giám đốc Công ty và pháp

luật Nhà nước về các hợp đồng kinh tế đã ký”, không có nội dung ủy quyền giao kết hợp đồng lao động với người lao động tại Chi nhánh.

- Tại Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp hiện có 08 người lao động (bao gồm Giám đốc Chi nhánh Đinh Văn Sơn và 07 người lao động khác) đang làm việc, có giao kết hợp đồng lao động với người sử dụng lao động là Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng (người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp) và tham gia đóng bảo hiểm xã hội tại cơ quan BHXH trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn. Danh sách lương hàng tháng của người lao động tại Chi nhánh chỉ có tên 08 người lao động có giao kết hợp đồng lao động với Giám đốc Công ty.

- Ông Lê Thành Bảy thay ông Lê Thành Trung nhận giao khoán trên cơ sở tiếp tục thực hiện theo thỏa thuận của ông Lê Thành Trung với Giám đốc Chi nhánh Nguyễn Văn Thanh. Ông Lê Thành Bảy không cung cấp bản hợp đồng lao động và không có bất kỳ tài liệu, giấy tờ chứng minh có thỏa thuận với người có thẩm quyền giao kết hợp đồng lao động bên phía Công ty hoặc đại diện Chi nhánh về hợp đồng lao động theo quy định pháp luật.

- Sau khi xảy ra tai nạn, ông Lê Thành Bảy đã có đơn yêu cầu hòa giải viên lao động thành phố Sa Đéc giúp hòa giải. Theo Biên bản hòa giải lập ngày 16/10/2019 tại Phòng Lao động – TB&XH thành phố Sa Đéc: giữa ông Lê Thành Bảy (do ông Khâu Văn Sĩ đại diện) và ông Đinh Văn Sơn, Giám đốc Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp đã tiến hành hòa giải; ông Sơn đề nghị mức hỗ trợ 200.000.000 đồng (ngoài tiền thuốc 18.000.000 đồng) nhưng gia đình ông Bảy không đồng ý. Kết quả hòa giải không thành do hai bên không thống nhất thỏa thuận được số tiền theo yêu cầu của ông Lê Thành Bảy.

Ngày 20/01/2020, Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng có Công văn số 09/CV/LTCL về việc cung cấp hồ sơ, tài liệu phục vụ điều tra tai nạn lao động xảy ra ngày 03/7/2019, đã khẳng định: đối với các lao động làm việc ở Chi nhánh tại Đồng Tháp thì người sử dụng lao động là Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng; ông Lê Thành Bảy không phải là người lao động của Công ty và cũng không là người lao động của Chi nhánh. Tiếp đến, ngày 10/02/2020, Giám đốc Chi nhánh tại Đồng Tháp cũng có Công văn số 03/CNLTCL với nội dung khẳng định người sử dụng lao động đối với người lao động tại Chi nhánh là Công ty CP Lương thực Cao Lạng và ông Bảy không phải là người lao động của Công ty và Chi nhánh.

3. Nhận định của Đoàn điều tra tai nạn lao động tỉnh

Các thành viên Đoàn điều tra TNLĐ đã họp lấy ý kiến kết luận về tai nạn, kết quả:

- Có 4/5 thành viên cho rằng vụ tai nạn của ông Lê Thành Bảy là vụ tai nạn lao động đối với người làm việc không theo hợp đồng lao động. Lý do:

- a) Theo quy định tại Điều 3, Điều 15; Khoản 1 Điều 17; Khoản 1, Điều 18 và Điều 22 của Bộ luật Lao động năm 2012, thì trước khi nhận người lao động

vào làm việc, người sử dụng lao động và người lao động phải trực tiếp giao kết hợp đồng lao động, thỏa thuận về việc làm có trả lương, điều kiện làm việc, quyền và nghĩa vụ của mỗi bên trong quan hệ lao động.

Trong trường hợp người sử dụng lao động là doanh nghiệp thì người giao kết hợp đồng lao động bên phía người sử dụng lao động là người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp hoặc người được người đại diện pháp luật ủy quyền giao kết hợp đồng lao động. Hợp đồng lao động được giao kết trên nguyên tắc tự nguyện, bình đẳng, thiện chí, hợp tác và trung thực. Đồng thời, các bên (người sử dụng lao động và người lao động) phải có nghĩa vụ cung cấp thông tin trước khi giao kết hợp đồng lao động theo Điều 19 Bộ luật lao động năm 2012.

Theo ông Lê Thành Bảy cho biết, công việc cào tấm trong bồn chứa tấm sau máy sấy tấm là công việc mà ông Lê Thanh Trung và Giám đốc Chi nhánh cũ không có thỏa thuận. Do nghĩ chỗ tình nghĩa với Chi nhánh nên ông Bảy đồng ý thực hiện mà không từ chối và đây là lần thứ tư ông Bảy thực hiện công việc này.

b) Trong vụ việc này, ông Lê Thành Bảy không có giao kết hợp đồng lao động, không có thỏa thuận nội dung gì liên quan hợp đồng lao động với người có thẩm quyền giao kết hợp đồng lao động của doanh nghiệp là Giám đốc Công ty CP Lương thực Cao Lạng (có trụ sở tại tỉnh Lạng Sơn) nên việc ông Lê Thành Bảy nhận làm tiếp công việc do ông Lê Thành Trung thỏa thuận với Giám đốc Chi nhánh (không phải là người đại diện pháp luật hoặc người giao kết hợp đồng lao động của doanh nghiệp) không thỏa quy định về hợp đồng lao động theo quy định tại Điều 3, Điều 15; Điều 16; Khoản 1 Điều 17; Khoản 1, Điều 18 và Điều 22 của Bộ luật Lao động năm 2012. Ngoài ra, ông Lê Thành Bảy không phải do doanh nghiệp gọi vào làm, giữa các bên (doanh nghiệp, Chi nhánh và ông Lê Thành Bảy) cũng chưa từng đề cập đến việc giao kết hợp đồng lao động.

- Có 1/5 thành viên cho rằng Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp là người sử dụng lao động và đây là vụ tai nạn lao động đối với người lao động làm việc theo hợp đồng lao động. Quan điểm này dựa trên quy định tại Điều 15, khoản 2 Điều 16, khoản 1 Điều 94, khoản 3 Điều 95 Bộ luật lao động, đồng thời, cho rằng khi xảy ra tai nạn lao động, Giám đốc Chi nhánh đã thực hiện trách nhiệm của người sử dụng lao động với ông Lê Thành Bảy là: đưa đi cấp cứu, trả chi phí điều trị, trả lương trong quá trình điều trị, giới thiệu và thanh toán chi phí giám định y khoa để xác định mức độ suy giảm khả năng lao động (các điều do ông Nguyễn Văn Sơn - Giám đốc Chi nhánh thực hiện, không phải do Công ty CP Lương thực Cao Lạng thực hiện).

Sở Lao động – TB&XH không tổ chức việc lấy ý kiến lãnh đạo các cơ quan có người là thành viên trong Đoàn điều tra TNLĐ tỉnh vì các thành viên đã có báo cáo nội dung, ý kiến và tình hình vụ việc theo tiến trình.

4. Đề nghị

Sở Lao động – TB&XH Đồng Tháp kính đề nghị Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội cho ý kiến đối với các nội dung sau:

1. Trường hợp Chi nhánh Công ty Cổ phần Cao Lạng tại Đồng Tháp là đơn vị sản xuất phụ thuộc của doanh nghiệp, hoạt động theo ủy quyền của doanh nghiệp; không được ủy quyền tuyển dụng lao động hay giao kết hợp đồng lao động thì Chi nhánh và người đứng đầu Chi nhánh Công ty Cổ phần Cao Lạng tại Đồng Tháp có được xác định là “người sử dụng lao động” theo quy định tại khoản 2 Điều 3 Bộ luật lao động năm 2012 không.

2. Ông Lê Thành Bảy làm các công việc cho Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp với phương thức nêu trên thì giữa ông Lê Thành Bảy và Chi nhánh Công ty CP Lương thực Cao Lạng tại Đồng Tháp hoặc Công ty CP Lương thực Cao Lạng (trụ sở chính tại tỉnh Lạng Sơn) có phát sinh quan hệ lao động không. Nếu có, thì chủ thể “người sử dụng lao động” được xác định cho tổ chức, cá nhân nào.

3. Vụ tai nạn của ông Lê Thành Bảy như trình bày trên sẽ xác định là tai nạn lao động đối với người làm việc không theo hợp đồng lao động hay là tai nạn lao động đối với người lao động làm việc theo hợp đồng lao động.

(Kèm theo các tài liệu liên quan)

Kính đề nghị Bộ Lao động - TB&XH quan tâm hỗ trợ, sớm cho ý kiến để Sở có cơ sở chỉ đạo Đoàn điều tra tai nạn lao động tỉnh kết luận vụ việc theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Như trên (chỉ đạo);
- Vụ Pháp chế Bộ LĐTBXH (hỗ trợ);
- Thanh tra Bộ LĐTBXH (hỗ trợ);
- GD, các PGD (báo cáo);
- Các thành viên Đoàn Điều tra TNLĐ tỉnh;
- Lưu: TTr Sở.

GIÁM ĐỐC

Bùi Thành Nhơn